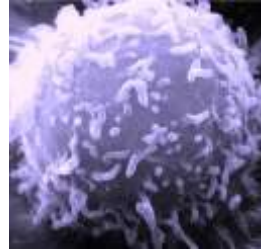

BEYAZ KAN HÜCRELERİ

- Lökosit ya da akyuvarlar olarak adlandırılan beyaz kan hücresi, kemik iliğinde üretilir.

Görevleri nelerdir?

- Bu hücreler vücudu bulaşıcı hastalıklara ve yabancı maddelere karşı korur.

- Normal deęerleri ne kadardır?

Beyaz kan hücrelerinin normal deęerleri:

5-10 bindir.

Kemoterapi bu hücreleri nasıl etkiler?

- ✿ Kemik iliği hücreleri hızlı bölünen hücrelerdir.
- ✿ Kemoterapide hızlı bölünen hücreleri etkilediğinden bu hücrelerin yapımını baskılar.
- ✿ Baskılanma genellikle tedaviden 7-10. gün sonra başlar.
- ✿ İyileşme 14-21. günde başlar.

- Beyaz kan hücrelerinin çeşitleri var mıdır?

Nötrofiller

- Bazofiller
- Eozinofiller
- Lenfositler
- Monositler

Nötrofillerin görevi nedir?

- ✿ Nötrofiller beyaz kan hücrelerinin % 45-75'ini oluşturur.
- ✿ Bakteri ve mantar gibi mikroplara karşı savunma oluştururlar.
- ✿ Nötrofil sayısı 1,000 hücrenin altına düşerse mikrop alma riski artar.
- ✿ Nötrofil sayısı azaldıkça ve az olduğu dönemde uzun süre kalırsa bu risk daha da artar.

Nötropeni nasıl derecelendirilir?

Hafif

< alt sınır
1.derece

Orta

< 1.5
2. derece

Ciddi

< 1.0
3. derece

Çok ciddi

< 0.5
4. derece

Nasıl anlaşılır?

✿ Nötropeni birkaç saat ya da birkaç gün içinde ortaya çıkabilir.

✿ Belirti vermeyebilir.

* İyi hissetmeme

* Yorgunluk

✿ Ateş ile hastaneye başvurduğunuzda belirlenebilir.

Niçin risklidir?

Nötrofiller vücudu mikroplardan korudukları için kemoterapi sonrası sayılarında azalma enfeksiyon riskini artırır. Enfeksiyon tedavi edilmezse hayatı tehdit edici olabilir.

Enfeksiyonum olduğunu nasıl anlayacağım?

- ✘ 38 ve üzerinde seyreden ateş
- ✘ Terleme
- ✘ Ağız ve boğazda yara
- ✘ Titreme
- ✘ Öksürük
- ✘ Solunum sıkıntısı
- ✘ Deride kızarıklık ya da şişlik

- ✘ İshal
- ✘ İdrar yaparken yanma
- ✘ Hazneden akıntı
- ✘ Genel halsizlik ve kırgınlık
- ✘ Gribe benzer bulgular

Tedavi öncesi ateşim varsa ne yapacağım?

✿ Ateşiniz 38 ve üzerinde ise herhangi bir ilaç almadan mutlaka doktorunuza ve kliniğinizi haberdar ediniz.

✿ Doktorunuz size kan sayımı yaptırmanız için bir kliniğe yönlendirecektir.

✿ Nötrofil sayınız düşük ve ateşiniz varsa büyük olasılıkla hastaneye yatarak antibiyotik almanız gerekebilir.

✿ Nötrofil sayısı düşük iken ya da enfeksiyonunuz varken tedaviniz ertelenecektir.

Bu durumu önleyebilir miyim?

Diş, ağız ve cilt temizliği

- ✿ El yıkama (ılık su ve yumuşak sabunla)
- ✿ Yıkamanın mümkün olmadığı durumlarda alkol içeren el antiseptiği kullanma
- ✿ Yemekten önce ve sonra ellerin yıkanması
- ✿ Tuvalet öncesi ve sonrası el yıkama
- ✿ Trombosit sayısı 50 bin üzerinde ise çok yumuşak diş fırçası ile dişleri fırçalama

- ✿ Her gün duş alma
- ✿ Her yemek sonrası ve yatmadan önce en az günde dört kez ağzın tuzlu su ya da bikarbonatla gargara
- ✿ Ağız gargara için herhangi bir ticari solüsyon kullanmama

- ✿ Çıplak ayakla yere basmama
- ✿ Elektrikli traş makinesi kullanma
- ✿ Deri kuru ise losyon ya da kremle nemlendirme
- ✿ Siville ve yaraları kaşımama
- ✿ Bulaşık yıkarken ya da bahçe işlerinde eldiven kullanma

- ✘ Tüm besinler iyice yıkama.
- ✘ Çiğ tüketilen besinleri yıkandıktan sonra kabuğu soyarak yeme.
- ✘ Et ve deniz ürünlerinin iyi pişmiş, yumurtanın iyi haşlanmış olması
- ✘ Doğrudan toprağa temas eden besinler (marul, maydanoz ve çilek) parazit riski taşıdığından nötropenik dönemde tüketmeme.

- ✘ Kabız kalmaktan kaçınma
- ✘ Makatı temizlerken önden arkaya temizleme
- ✘ Kalabalık yerlerden ve grip olan kişilerden uzak durma
- ✘ Tedavi sırasında doktora danışmadan aşı ve dişler ile ilgili bir işlem yaptırmama

✿ Bir ay içinde aşılanmış bebeklerden,
taze ya da kuru çiçekler /bitkilerden uzak
durma

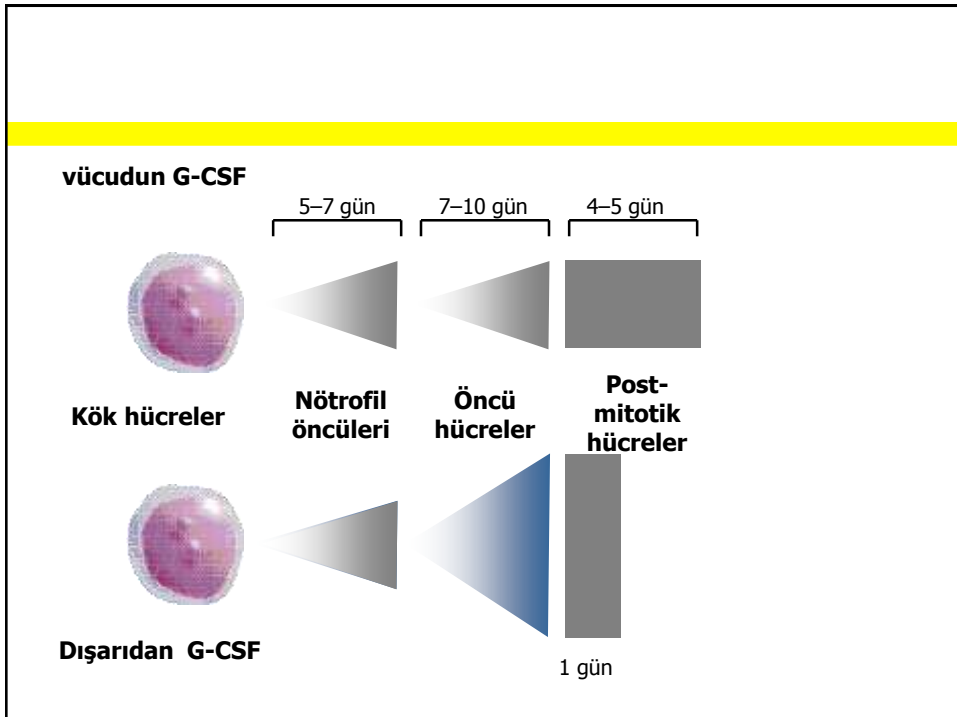
✿ Doktorunuz nütrofil sayısını arttırmak için iğne
önerbilir.

✿ Evde kendiniz yapacaksanız mutlaka nasıl
yapıldığını öğrenme

✿ Bu iğneyi kemoterapiden 24 saat sonra
başlama

✿ Bu iğneleri buzdolabında saklama

İğneler nötrofil yapımını nasıl sağlar?

Yan etkileri var mıdır?

- Hafif kemik ağrısı
- Bulantı, yorgunluk, saç dökülmesi, kusma, baş ağrısı